

URZĄD PATENTOWY

B427 17/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 20190.

Kl. 11 e, 28/02.

Edler & Krische
(Hannover, Niemcy).

Kartoteka, w której karty są względem siebie przesunięte w kierunku bocznym.

Zgłoszono 11 lutego 1931 r.

Udzielono 11 czerwca 1934 r.

Pierwszeństwo: 29 kwietnia 1930 r. dla zastrz. 6; 2 maja 1930 r. dla zastrz. 1—5, 12 (Niemcy).

Przedmiotem wynalazku jest kartoteka, w której kartki względnie arkusze są względem siebie przesunięte w kierunku bocznym.

W myśl wynalazku kartki posiadają znaki, które umożliwiają natychmiastowe spostrzeżenie braku jednej kartki w zespole lub omyłkowe umieszczenie dwóch kartek w jednym przedziale.

Stosownie do wynalazku na tych częściach kart, które są widoczne w kompletnej kartotece, zostaje umieszczony określony znak, tak iż w razie braku jednej karty w ciągłym szeregu znaków zjawia

się przerwa, wskazująca brak tej karty. Można również określony znak umieścić na tej części karty, która staje się widoczna wtedy, gdy brak jest karty poprzedzającej, przyczem znak ten jest zakryty (nie-widoczny), gdy karta poprzedzająca znajduje się na swoim miejscu. W tym drugim przypadku w kartotece kompletnej nie widać żadnego znaku; jeśli zaś brak jakiejś karty, to staje się widoczny znak, umieszczony za nią na następnej karcie.

O ile więc w pierwszym przypadku w razie braku jakiejś karty ciągły szereg znaków widocznych zostaje przerywany, to

w drugim przypadku staje się właśnie widoczny jeden znak z pośród szeregu znaków, niewidocznych w kompletnej kartotece.

Na dnie skrzynki kartoteki według wynalazku należy umieścić kilka prętów rozdzielczych, osadzonych w równych od siebie odstępach, natomiast dolne brzegi kart albo arkuszków należy zaopatrzyć w wycięcia, których wzajemne odległości są równe odstępom pomiędzy prętami. W takim układzie można oznaczenia umieścić na wystęпах, utworzonych pomiędzy wycięciami.

Poza tem jest celowe ukośne ścięcie górnego rogu każdej karty. Niedaleko od ukośnego brzegu można umieścić znak, który jest przykryty wtedy, gdy kartoteka jest kompletna, a staje się widoczny w razie braku karty, leżącej na tym znaku.

O ile w kompletnym zespole kart znak jest umieszczony na niewidocznej części każdej karty, wówczas jest widoczny znak karty najwyższej, co sprawia wrażenie braku jednej karty. Takiemu wrażeniu można zapobiec, nakładając na najwyższą kartę kartoteki kartę końcową, której szerokość jest zmniejszona o szerokość widocznego pasma i która nie posiada żadnego znaku. Karta końcowa umożliwia odczytanie na karcie najwyższej napisu, który winien być widoczny, zakrywa natomiast znak tej karty.

Inna cecha znamienna kartoteki według wynalazku polega na wypełnieniu pustej przestrzeni, jaka powstaje między dwoma zespołami kart i przebiega klinowato od środkowej części zespołu ku jednej ze ścianek bocznych, w środkowej części bowiem znajduje się najwięcej kart, ułożonych jedna na drugiej, natomiast na boku zespołu znajduje się tylko jedna karta. Wobec istnienia takiej pustej przestrzeni mogłoby się zdarzyć, że karty przeginałyby się podczas przekładania i mogłyby wówczas zesunąć się z prętów rozdziel-

czych. Te puste przestrzenie można wyrównać zgrubieniem bocznych brzegów znanych kart przedziałowych, umieszczonych między dwoma zespołami.

Szczególnie korzystne jest w tym przypadku przytwierdzenie listw do bocznych brzegów kart przedziałowych, dzięki czemu brzegi te zostają zgrubione i jednocześnie przedłużone ku dołowi aż do zetknięcia się z dnem skrzynki. Takie karty przedziałowe mogą sięgać aż do bocznych ścianek, służących im jako prowadnice, opierając się o dno skrzynki nazewnątrż od prętów rozdzielczych tak, iż dolny brzeg karty przedziałowej jest utrzymywany powyżej prętów. Dzięki temu niema obawy, aby występy stosunkowo grubych kart przedziałowych, współdziałające z prętami rozdzielczymi, podczas przekładania zespołu naciskały na występy kart, wysuwając je z pomiędzy prętów rozdzielczych. W mniejszym stopniu osiąga się ten wynik również wtedy, gdy karty przedziałowe posiadają tylko na końcach występy, zapadające pomiędzy pręty rozdzielcze.

Stosując większą liczbę kart i większą liczbę zespołów kart, należy oprzeć pręty rozdzielcze o dno skrzynki, względnie przejąć je nawet wtedy, gdy dolne końce występów kart opierają się o dno skrzynki, bowiem poszczególne karty ustawiają się nieraz ukośnie, pozostając w takim nachyleniu położeniu podczas przesuwania zespołu w głąb i będąc przytrzymane przez karty, leżące przed i za kartą nachyloną, tak iż na pręty rozdzielcze wywierany jest nacisk ku dołowi. Wskutek tego współdziałanie kart z prętami rozdzielczymi staje się wątpliwe. Niedogodność tę usuwa się w myśl wynalazku, zaopatrując w otwory dolne brzegi znanych ścianek, przedzielających skrzynkę, posiadającą znaczną długość, przyczem otwory te obejmują pręty rozdzielcze, a dolne brzegi tych otworów stanowią oparcie prętów, w razie ich przegięcia się w dół.

Aby zapobiec ześlizgiwaniu się tych ścianek na dno skrzynki, można w myśl wynalazku zastosować wręby, umieszczone poza prętami rozdzielczymi, a więc w pobliżu bocznych ścianek skrzynki kartoteki, przyczem wręby te powinny przylegać do dolnych brzegów ścianek.

Fig. 1 przedstawia poprzeczny przekrój kartoteki, fig. 2 — kartę ze znakami, fig. 3 — kartę końcową, fig. 4 — kartotekę, w której zespoły kart są oddzielone od siebie kartami przedziałowymi i która posiada jedną ściankę do podpierania kilku zespołów kart, a fig. 5 jest przekrojem pionowym kartoteki według fig. 4.

Na rysunku litera *a* oznacza skrzynkę kartoteki, *b* — pręty rozdzielcze kart, umieszczone na dnie skrzynki, *c* — karty, *d* — ukośne brzegi kart, *e* — wycięcia dolnych brzegów kart, zapadające pomiędzy pręty rozdzielcze *b*; *f* — znaki na pierwszych względnie ostatnich wystęпах *r*, utworzonych pomiędzy wycięciami *e*; *g* — znak, przykryty ukośnym brzegiem poprzedzającej karty; *h* — kartę końcową, która w celu lepszego odróżnienia może posiadać inną barwę, niż karty *c*; *i* — arkusz kontowy, umieszczony pomiędzy drugą a trzecią kartą. Można ułożyć większą liczbę arkuszy kontowych, przyczem karty *c* mogą wówczas służyć tylko jako oznaczники, umożliwiające odszukanie arkuszy kontowych. Linje przerywane, które zakreślowany jest prawy skrajny występ karty, oznaczają, że występ ten posiada znak na odwrocie karty. Oznaczanie odwrotnej strony kart umożliwia również spostrzeżenie braku karty z odwrotnej strony kartoteki, skąd widoczne są znaki, tworzące szereg ciągły, gdy zespół jest kompletny. Linja *g* (fig. 2) może składać się z punktów lub kresek, dzięki czemu jest lepiej widoczna, aniżeli linja ciągła, którą trudno odróżnić od cienia, rzucanego nieraz przez kartę poprzedzającą.

Karty przedziałowe *k* posiadają na

swych pionowych brzegach bocznych zgrubienia *l*. Ścianki *m* posiadają podłużne otwory *n*, przez które przechodzą pręty.

Wręby *o* chronią ściankę *m* od mimowolnego przesunięcia się.

O ile ścianka *m* nie jest utrzymywana w położeniu pionowym przez karty, wówczas opiera się o listwy *p*. Ścianka *m* posiada wycięcia *q*, które ułatwiają jej podnoszenie i przekładanie do innego wrębu.

Nóżki *s* kart przedziałowych *k* posiadają na dolnym końcu klinowate ostrze *t*, równoległe do płaszczyzny karty przedziałowej, co podczas przekładania dwóch sąsiednich kart przedziałowych zapobiega opieraniu się nóżek jednej karty o nóżki drugiej, które mogłoby spowodować ich wzajemne posunięcie się. Podobny wynik można otrzymać, nadając nóżkom zakończenie śpiczaste.

Na fig. 4 przedstawiono zespół kart *c*, składający się z trzech kart o znacznej powiększonej grubości w celu ich uwydatnienia. Na fig. 5 zespół *c* zupełnie pominięto, aby tem lepiej uwydatnić kartę przedziałową *k* i ściankę *m*.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Kartoteka, w której karty są względem siebie przesunięte w kierunku bocznym, znamienna tem, że na dnie skrzynki (*a*) znajduje się większa liczba prętów rozdzielczych (*b*), rozmieszczonych w jednakowych wzajemnych odstępach i służących do prowadzenia dolnych brzegów kart, zaopatrzonych w wycięcia prowadnicze (*e*), których wzajemne odległości są równe odstępom pomiędzy prętami rozdzielczymi (*b*), przyczem jeden górny róg każdej karty jest ukośnie ścięty.

2. Kartoteka według zastrz. 1, znamienna tem, że każda karta jest zaopatrzona w określony znak (*f*, *g*), widoczny albo w kompletnej kartotece, albo uwidoczniiony w razie braku jednej karty.

3. Kartoteka według zastrz. 2, znamienna tem, że pomiędzy wycięciami (*e*) na dolnym brzegu karty utworzone są występy (*r*), przyczem pierwszy z tych występów, znajdujący się od strony krótkiej pionowej krawędzi, skróconej wskutek ukośnego ścięcia karty, jest zaopatrzony w znak (*f*).

4. Odmiana kartoteki według zastrz. 3, znamienna tem, że ostatni z występów (*r*) jest zaopatrzony na odwrotnej stronie w znak (*f*).

5. Kartoteka według zastrz. 2, znamienna tem, że poszczególne zespoły kart są zakończone kartkami (*h*), których szerokość jest zmniejszona o szerokość jednego występu (*r*) i jednego wycięcia (*e*), przyczem karta ta może posiadać inną barwę, niż karty (*c*).

6. Kartoteka według zastrz. 1, znamienna tem, że brzegi boczne kart przedziałowych (*k*) są zgrubione i wypełniają przestrzeń, znajdującą się między dwoma zespołami kart.

7. Kartoteka według zastrz. 6, znamienna tem, że brzegi boczne kart przedziałowych (*k*) posiadają nóżki (*s*), które opierają się o dno skrzynki.

8. Kartoteka według zastrz. 7, znamienna tem, że nóżki (*s*) kart przedziałowych (*k*) są na dolnych końcach zastrzone i tworzą klinowate ostrza, równoległe do płaszczyzny brzegów kart.

9. Kartoteka według zastrz. 1, znamienna tem, że ścianka (*m*) posiada w pobliżu dolnego brzegu otwory (*n*), obejmujące pręty rozdzielcze (*b*).

10. Kartoteka według zastrz. 9, znamienna tem, że ścianka (*m*) jest umieszczona we wrębach (*o*).

11. Kartoteka według zastrz. 6, znamienna tem, że brzegi boczne kart przedziałowych (*k*) posiadają zgrubienia w postaci listw (*l*), które opierają się o dno skrzynki kartoteki nazewnątrz listw, zaopatrzonych we wręby (*o*).

12. Kartoteka według zastrz. 1, znamienna tem, że między dwiema kartami (*c*) umieszczone są arkusze kontowe (*i*), których górny brzeg leży poniżej punktu rozpoczęcia się ukośnego brzegu (*d*) karty (*c*).

Edler & Krische.
Zastępca: I. Myszczyński,
rzecznik patentowy.

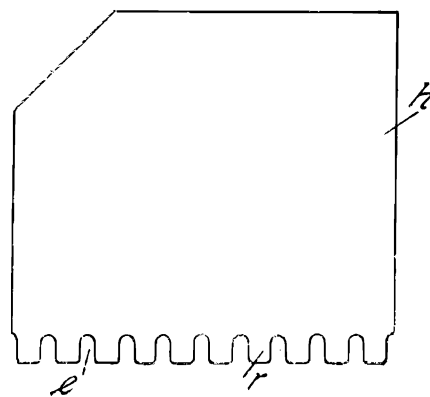
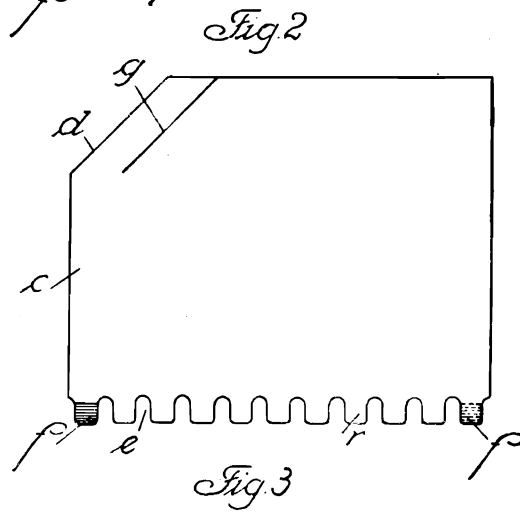
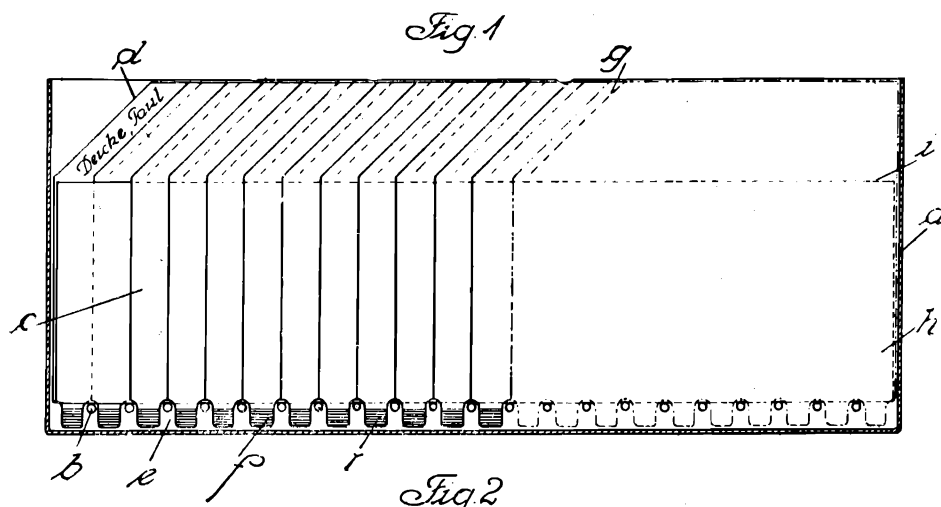

Fig 4

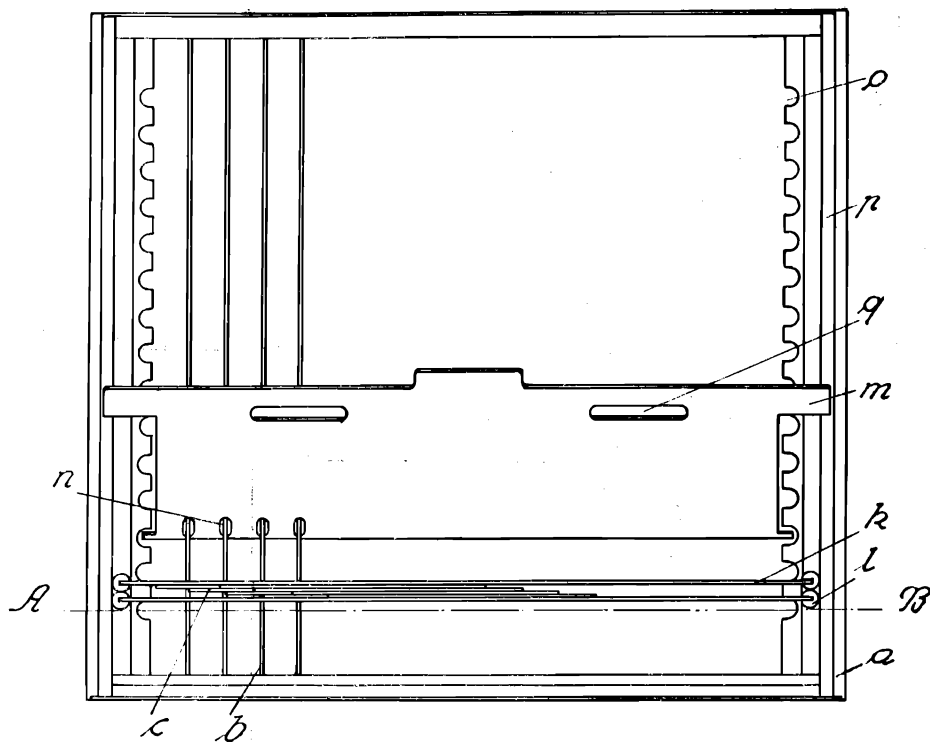

Fig 5

